

Sygn. akt V U 1060/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO Stanisław Stankiewicz

Protokolant: Bożena Radziusz

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2013 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy Politechniki B. w B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne

przy udziale ubezpieczonego P. H.

na skutek odwołania Politechniki B. w B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 12 kwietnia 2013 roku

Nr (...)

I. Oddala odwołanie.

II. Zasądza od Politechniki B. w B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w (...) (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 1060/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 12.04.2013 r. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne P. H. powinna wynosić w II 2008 r. – 4016,33 zł, IX 2008 r. – 3108,69 zł a składka odpowiednio 361,47 zł i 278,85 zł.

Organ rentowy w trakcie kontroli przeprowadzonej w Politechnice B. w okresie od końca listopada 2012 r. do połowy stycznia 2013 r. ustalił, że Politechnika jako płatnik składek obliczyła wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne swoich pracowników biorąc pod uwagę koszty uzyskania tylko w przypadku wynagrodzenia zasadniczego z dodatkami. W miesiącu, w którym pracownik otrzymał jeszcze wynagrodzenie z innego tytułu składka została naliczona bez uwzględnienia ograniczenia składki, które wystąpiło na liście podstawowej.

P. H. w II 2008 r. tytułem wynagrodzenia zasadniczego i dodatku stażowego otrzymał kwotę 2130,40 zł oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne (tzw. „13”) w wysokości 2523,85 zł. Politechnika powinna była opłacić składkę od podstawy wynoszącej 4016,33 zł w kwocie 361,47 zł a zapłaciła 327,03 zł.

We IX 2008 r. ubezpieczony otrzymał dodatkowe wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe i dodatek motywacyjny. W tym miesiącu płatnik zaniżył składkę o 4,11 zł.

W odwołaniu od tego orzeczenia Politechnika B. zarzuciła naruszenie art. 27 b ust. 1 i 2 , art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 79 ust.1, art. 81 ust. 1, 5, i 6 i art. 83 ust.1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych polegające na ich błędnej interpretacji i niewłaściwym zastosowaniu.

Pracownicy Politechniki B. za wykonywanie działalności twórczej w ramach stosunku pracy mają prawo do stosowania 50% zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu.

Procentowy wskaźnik udziału prac twórczych ustalany jest indywidualnie dla każdego nauczyciela akademickiego. Koszty uzyskania wynoszą 50% tego wskaźnika.

Zgodnie z regulaminem wynagradzania pracowników Politechniki B. a wcześniej rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wynagradzania za pracę i przyznania innych świadczeń wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za staż pracy, dodatek funkcyjny i dodatek socjalny są wypłacane nauczycielom z góry, a pozostałe składniki wynagrodzenia są wypłacane z dołu po dokonaniu rozliczenia pracy lub zadań. W jednym miesiącu można więc otrzymać 2 razy wynagrodzenie .

Zgodnie z treścią art.32 ust.2 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych za dochód uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody w rozumieniu art.12 oraz zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone przez płatnika po odliczeniu kosztów uzyskania.

Wg art.12 tej ustawy za przychody ze stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne.

W ramach jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – wymienionego w art.66 ust.1 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych - pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę może uzyskać więcej niż jeden przychód w skali miesiąca.

Przychód powstaje w momencie otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika pieniędzy, wartości pieniężnych, świadczeń w naturze oraz innych nieodpłatnych świadczeń. Jeżeli ubezpieczony uzyskuje więcej niż jeden przychód w ramach jednego tytułu do ubezpieczeń, którym jest umowa o pracę, to składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana od każdego z uzyskanych przychodów odrębnie. W przypadku gdy składka zdrowotne obliczona przez płatnika jest wyższa od zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, to ulega obniżeniu do wysokości zaliczki.

W przypadku ubezpieczonego składka na ubezpieczenie zdrowotne została obniżona do wysokości podatku dochodowego i od wynagrodzenia zasadniczego i jego pochodnych wypłaconych z góry. Od pozostałych wynagrodzeń wypłacanych z dołu składka została naliczona w pełnej wysokości. Wg Politechniki brak jest podstawy prawnej do sumowania podstaw.

Na podstawie takich zarzutów zażądała ona zmiany zaskarżonej decyzji i ustalenia, że opłacała składkę w prawidłowej wysokości.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

odwołanie Politechniki B. jest niezasadne.

Bezspornym w sprawie było, że P. H. w latach 2007 - 2008 był zatrudniony w Politechnice B..

Zgodnie z treścią art.151 ust.1 ustawy z dnia 27.07.2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2012572) warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania określił w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego porozumieniu z ministrem do spraw pracy. Pierwszy Zastępca Rektora w odwołaniu podał, że w Politechnice B. obowiązuje Regulamin wynagradzania. Niestety, nie dołączył do niego jego kopii. Pomimo tego Sąd dał mu wiarę, że wynagrodzenie pracowników jest wypłacane z góry (zasadnicze) i z dołu (dodatkowe). W aktach niniejszej sprawy znajdują się akta kontroli przeprowadzonej w Politechnice B.. W tych aktach są dokumenty dotyczące zasad wynagradzania pracowników PB.

Zarządzeniem Nr 6 z dnia 25.01.2010 r. Rektor Politechniki uregulował sprawę zasad stosowania 50% stawki kosztów uzyskania przychodów ze stosunku pracy w Politechnice B..

Stosownie do § 1 pracownicy Politechniki B. (twórcy) za wykonanie działalności twórczej w ramach stosunku pracy mają prawo do stosowania 50% stawki kosztów uzyskania przychodów. Procentowy wskaźnik udziału prac twórczych w wynagrodzeniu zasadniczym za godziny ponadwymiarowe oraz płatny urlop dla celów naukowych i płatny urlop naukowy na przygotowanie rozprawy habilitacyjnej lub doktorskiej nauczyciela akademickiego ustalany jest indywidualnie i może wynosić nawet 90%.

Owo zarządzenie zostało wydane na podstawie art.66 ust.2 pkt.3 Prawa o szkolnictwie wyższym. Przepis ten dotyczy nadzoru Rektora nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni i nie może być podstawą uregulowania kwestii o charakterze publicznym.

Ustawodawca w art.1 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w sposób jednoznaczny określił jej zakres przedmiotowy i podmiotowy. Reguluje ona opodatkowanie podatkiem dochodów osób fizycznych. Źródłami przychodów są m.in. stosunek pracy i działalność wykonywana osobiście. Za przychody ze stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne (art. 12 ust.1) , a za przychody z działalności wykonywanej osobiście m.in. przychody z osobiście wykonywanej działalności naukowej. Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności przychody z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów (art. 18).

Stosownie do brzmienia art.22 ust.2 koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku pracy wynoszą 111,25 zł miesięcznie, wg ust. 9 pkt3 – z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i artystów wykonawców z praw pokrewnych – w wysokości 50% uzyskanego przychodu a wg art.9 pkt4 z tytułu działalności wykonywanej osobiście - w wysokości 20%.

Uznanie przez Politechnikę B. każdej działalności naukowej za działalność twórczą jest bardzo korzystnym rozwiązaniem ale bardzo wątpliwym pod względem prawnym

W art.66 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zostały podane tytuły rodzące powstanie obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego. Przede wszystkim podlegają mu pracownicy.

W przypadku gdy ubezpieczony wykazuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, składka na ubezpieczenie opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie (art.82 ust.1). Taka sytuacja ma miejsce np. w przypadku pracownika prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą lub zatrudnionego na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia.

W przypadku gdy w ramach jednego z tytułów do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego ubezpieczony uzyskuje więcej niż jeden przychód składka jest opłacana od każdego z uzyskanych przychodów odrębnie. Zdaniem Sądu, przepis ten miałby w niniejszej sprawie zastosowanie gdyby ubezpieczony był pracownikiem jeszcze innego pracodawcy niż Politechnika B. np. jakiejś wyższej szkoły prywatnej.

Do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe czyli art.18 w zw. z art. 4 pkt.9 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych .

Przychodem w rozumieniu tych przepisów jest przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Przychodem ze stosunku pracy jest wszelkiego rodzaju wypłata pieniężna świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty (art.12 ust.1).

Powołany w odwołaniu art.32 ust. 1 i 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dotyczy dochodu a nie przychodu.

W ocenie Sądu Politechnika B. w sposób korzystny dla swoich pracowników ale niezgodny z prawem dokonała w 2008 r. ustalenia wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne. Zaniżyła i tak już niską składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy w pismach procesowych złożonych w innych sprawach przedstawił właściwy sposób ustalania jej wysokości. Wziął pod uwagę wysokość wynagrodzenia pracownika, w sposób pośredni podał kwotę składek na ubezpieczenia społeczne finansowane przez niego, podał wysokość kosztów uzyskania, zaliczki na podatek dochodowy i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wysokość składki według I wersji jest wyższa od zaliczki na podatek dochodowy i dlatego została obniżona do wysokości zaliczki. Łączne rozliczenie całego przychodu z miesiąca, w którym pracownik otrzymał dwa razy wynagrodzenie także spowodowało uzyskanie wyższej składki na ubezpieczenie od zaliczki na podatek dochodowy. Zastosowanie takiej metody spowodowało symboliczny wzrost wysokości składki. Sumowanie przychodów tego samego rodzaju różnych wynagrodzeń jest prawidłowe. Odmienne stanowisko Politechniki B. nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu odwołanie Politechniki B. zawiera zarzuty nie zasługujące na uwzględnienie. To ona jako płatnik naruszyła przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Z tego względu podlegało ono oddaleniu na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 99 kpc i § 6 pkt1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.